

Ekonomisk månadsuppföljning för
kommunstyrelsen per mars 2023

21

2023KS42

Kommunstyrelsen

Datum
2023-05-03

Diarienummer
2023KS42 042

Ekonomisk månadsuppföljning för kommunstyrelsen per mars 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner prognosen och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra beskrivna åtgärder för att nå de finansiella målen.

Kommunstyrelsen delger kommunfullmäktige prognosen och kommunstyrelsens beslut.

Sammanfattning av ärendet

Totalt prognostiseras ett resultat för Härryda kommun om 77 mnkr för 2023 och med ett budgeterat resultat om 8 mnkr innebär det en positiv budgetavvikelse om 69 mnkr. 51 mnkr av avvikelsen beror på att kommunstyrelsen och nämndernas reserver lyfts fram som överskott samt att de tillskott till nämnderna som kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2022 § 203 inte ianspråkats förrän politiska beslut fattats.

I prognosen ingår inte intäkter från exploateringsverksamheten och gatukostnadsersättningar.

Både kommunstyrelsen, socialnämnden och nämnden för utbildning, kultur och fritid avviker positivt med tillsammans 74 mnkr och finansförvaltningens avvikelse är negativ om 5 mnkr.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts i rullande fyraårsperioder. Prognosen innebär att ett av de finansiella målen uppfylls för det enskilda året 2023 men däremot nås målen sett över en rullande fyraårsperiod, tack vare mycket goda resultat tidigare år.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 264 mnkr, vilket ligger inom ramen för godkända nivåer.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 22 maj 2023
- Månadsprognos per mars 2023, kommunstyrelsen

Ärendet

Prognos för kommunen

Totalt prognostiseras ett resultat för Härryda kommun om 77 mnkr för 2023 och med ett budgeterat resultat om 8 mnkr innebär det en positiv budgetavvikelse om 69 mnkr. 51 mnkr av avvikelsen beror på att kommunstyrelsen och nämndernas reserver lyft fram som överskott samt att de tillskott till nämnderna som kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2022 § 203 inte ianspråkats förrän politiska beslut fattats.

Härryda kommun redovisar avsättning till pensioner enligt fullfundsmodell. Enligt lag ska blandmodellen tillämpas och när en justering till blandmodellen gjorts ökar resultatet med 8 mnkr till 85 mnkr.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts i rullande fyraårsperioder. Prognosen innebär att ett av de finansiella målen uppfylls för det enskilda året 2023 men däremot nås målen sett över en rullande fyraårsperiod, tack vare mycket goda resultat tidigare år.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 264 mnkr, vilket ligger inom den av kommunfullmäktige fastställda ramen.

Prognos för kommunstyrelsens verksamheter

Nettokostnaden för nämnden prognostiseras till 296 mnkr, vilket avviker positivt med 27 mnkr jämfört mot budget. 21,1 mnkr av överskottet beror på att kommunstyrelsens reserv och de extra resurser som tillskötts nämnden i kommunfullmäktiges decemberbudget lyfts fram som ett överskott i väntan på politiska beslut. 2 mnkr avser extra resurs till kompetensutveckling och resterande 19,1 motsvarar kommunstyrelsens reserv. I prognosen ingår inte intäkter från exploateringsverksamheten.

Kostnader för friskvårdsbidrag och den kommungemensamma utvecklingsresursen beräknas inte ianspråkats i sin helhet under året och bidrar ytterligare till kommunledning och stödfunktionernas överskott.

Teknik- och förvaltningsstöd prognostiserar en negativ avvikelse om 3,5 mnkr och det förklaras främst av stigande priser för fjärrvärme, vatten och avlopp samt återvinning. Kostnader för skadegörelse har ökat och livsmedelspriserna som påverkas mycket av inflationen gör att måltidsverksamheten prognostiserar underskott.

Samhällsbyggnad visar ett överskott om 0,5 mnkr.

I bilagan *Månadsprognos per mars 2023, kommunstyrelsen* redovisas prognoser, avvikelser, vidtagna åtgärder och en uppföljning av kommunstyrelsens mål för 2023.

Förvaltningens bedömning

På en övergripande nivå prognosticeras ett överskott inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Däremot finns större underskott inom verksamheterna it-, måltid och fastighetsfunktionen. Med syftet att samtliga

verksamheter ska nå ekonomisk balans pågår ett arbete för att ta fram
åtgärder för en ekonomi i balans.

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Marsprognos 2023

Kommunstyrelsen

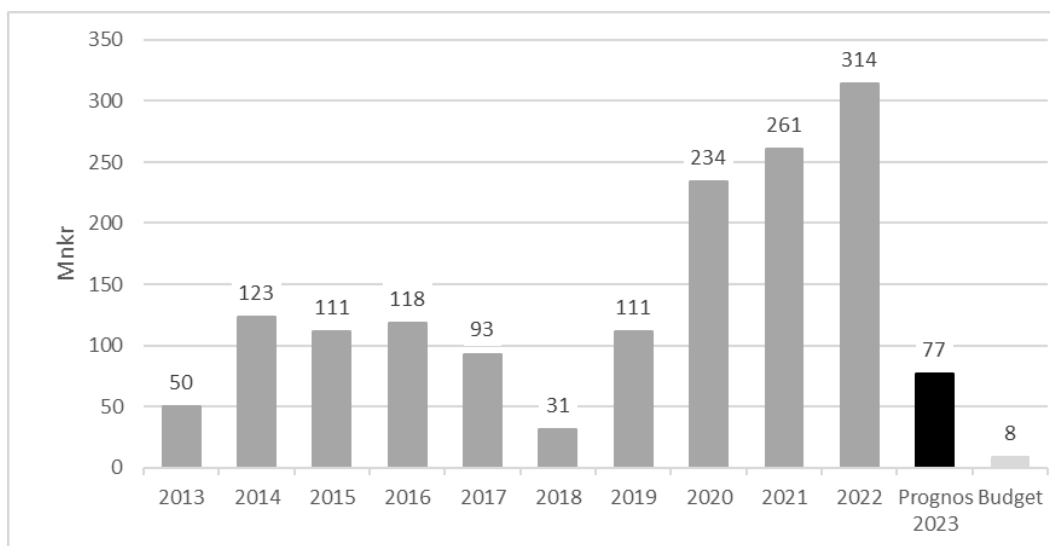
Innehållsförteckning

Härryda kommun	3
Prognos i korthet - kommunövergripande	3
Medelsförvaltning.....	6
Kommunstyrelsen	8
Mål	8
Ekonomi	10
Kommunledning och stödfunktioner.....	11
Mål	11
Ekonomi	11
Sektor för samhällsbyggnad.....	13
Mål	13
Ekonomi	14
Sektor för teknik och förvaltningsstöd	17
Mål	17
Ekonomi	18

Härryda kommun

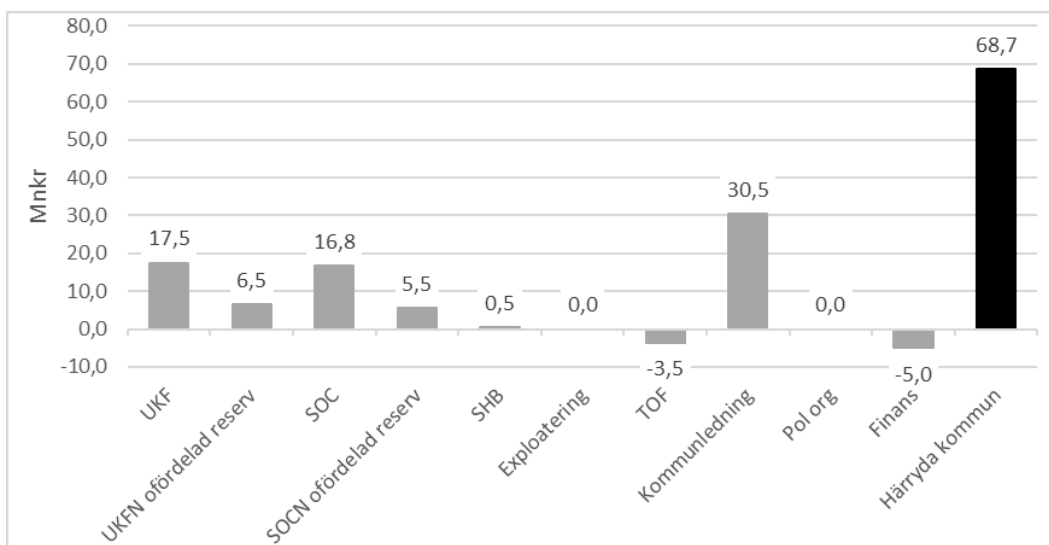
Prognos i korthet - kommunövergripande

Driftsredovisning

Resultatet prognostiseras till 77 mnkr vilket är en förbättring jämfört med förra prognosen om 15 mnkr. Härryda kommun redovisar avsättning till pensioner enligt fullfundsmodell. Enligt lag ska blandmodellen tillämpas och när en justering till blandmodellen gjorts ökar resultatet med 8 mnkr till 85 mnkr. Detta resultat kallas för balanskravsresultatet. I resultatet ingår inga intäkter från exploatering och gatukostnadsersättningar.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning mäts och analyseras i rullande fyraårsperioder. Sett till det enskilda året 2023 nås ett av två mål. Resultatmålet, resultatet är minst 2,5% av skatter och bidrag, som nås medan soliditeten inte ökar med en procentenhet jämfört med bokslut 2022. Över en fyraårsperiod nås båda målen med marginal, tack vare tidigare års mycket goda resultat.

Prognosen för 2023 pekar mot en positiv budgetavvikelse om 68,7 mnkr. I prognosen ingår inte slutredovisningar och gatukostnadsersättningar. Kommunstyrelsen och nämnderna prognostiserar ett överskott om 74 mnkr medan finansförvaltningen visar ett underskott om 5 mnkr.

Av det totala överskottet om 68 mnkr beror 51 mnkr på att nämndernas och kommunstyrelsens reserver samt de extra resurser som tillskötts verksamheterna i kommunfullmäktiges decemberbudget lyfts fram som överskott i väntan på erforderliga politiska beslut. Nämnder och styrelsens reserv uppgår till 31 mnkr och tillskottet i kommunfullmäktiges decemberbudget till 20 mnkr.

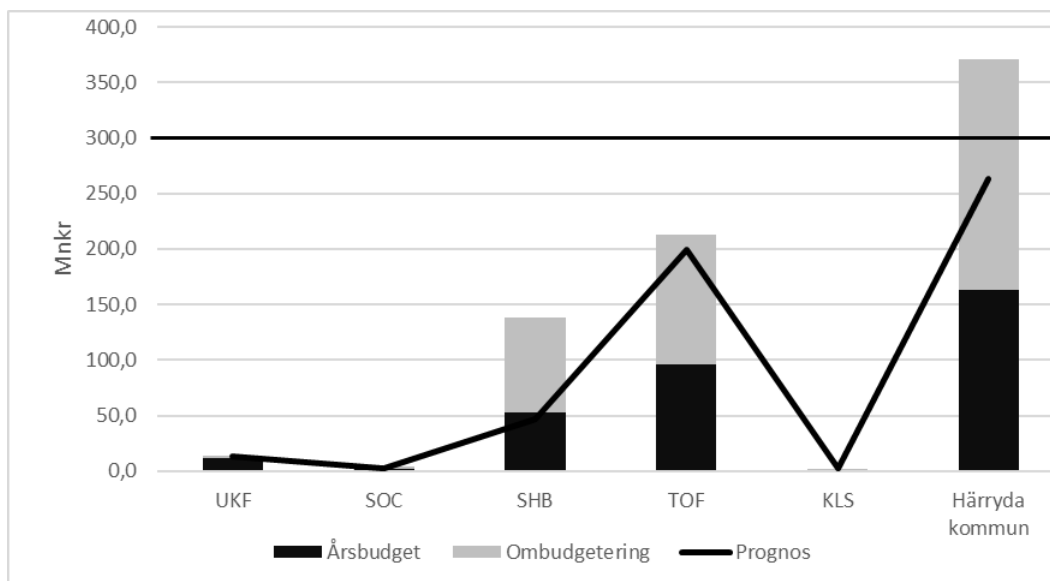
Nämnden för utbildning, kultur och fritid visar överskott om 24 mnkr. Exklusive nämndens reserv samt tillskott i decemberbudgeten sjunker överskottet till 1,5 mnkr. Det är gymnasieverksamheten och grundskoleverksamheten som visar större underskott medan förskolan prognostiserar ett överskott.

Socialnämndens överskott uppgår till 22,3 mnkr. Exklusive nämndens reserv och decemberbudgetens tillskott är överskottet 15,2 mnkr. Merparten av överskottet förklaras av lägre efterfrågan inom hemtjänst.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott om 27,4 mnkr där 21,1 mnkr beror på kommunstyrelsens reserv samt tillskott i kommunfullmäktiges decemberbudget. Inom teknik och förvaltningsstöd visas underskott bland annat beroende på ökande priser för livsmedel, fjärrvärme och licenser. Den kommungemensamma utvecklingsresursen och kostnader för friskvårdsbidrag prognostiseras understiga budgeterade nivåer.

Under 2023 väntas pensionskostnaderna öka kraftigt på grund av inflationen men också till följd av nytt pensionsavtal. Kostnadsökningen kompenseras däremot av ökade skatteintäkter och finansförvaltningens underskott begränsas därför till 5 mnkr.

Investeringsredovisning

Investeringarna beräknas att vid årets slut uppgå till 264 mkr vilket innebär ett sammanlagt överskott om 108 mkr. Sektorn för samhällsbyggnad redovisar överskott på 91,5 mkr och sektorn för teknik och förvaltningsstöd redovisar ett överskott på 14 mkr. Avvikelseorna förklaras främst av tidsförskjutningar.

Fullmäktige har godkänt investeringsnivå om maximalt 300 mkr i budgetbeslutet. Det innebär att sektorernas prognos ligger inom ramen för godkända nivåer.

Finansförvaltning

Verksamhet, tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Skatteintäkter, utjämning mm	-2 652 205	-2 607 805	44 400	-2 546 427
Pensioner enl fullfond	243 444	190 944	-52 500	116 535
Finansiella intäkter o kostnader, exkl fin kostnad för pensioner	-8 400	-10 400	-2 000	-11 872
Internränta, internt po inkl pension	-173 900	-160 900	13 000	-128 314
Kalkylerad löneökning	18 040	10 540	-7 500	0
Övriga verksamhetskostnader	808	408	-400	5 453
Nettokostnad	-2 572 213	-2 577 213	-5 000	-2 564 625

Finansförvaltningen prognostiserar en negativ avvikelse om 5 mkr. Den främsta förklaringen till underskottet är ökade kostnader för pensioner. Jämfört med 2022 är kostnadsökningen 127 mkr och budgetavvikelsen uppgår till drygt 52 mkr. Inför 2023 fattades beslut om att öka pensionsavsättningen för alla kommun- och regionsanställda med 1,5 procent och i budgetarbetet inför 2023 har hänsyn tagits till höjningen. Däremot har inflationen tagit fart under hösten 2022 och det har påverkat pensionskostnaderna ännu mer än höjd avsättning. Högre skatteintäkter än budgeterat kompenserar delvis för ökade pensionskostnader.

I prognosen ingår utdelning från Förbo med 6 mkr. Tidigare år har kommunen

erhållit drygt 8 mnkr och det förklarar den negativa avvikelsen för finansiella intäkter/kostnader. I kommunstyrelsens reserv finns medel för att täcka den minskade utdelningen. Kostnader för el prognostiseras bli höga även under 2023 men effekten dämpas om förslaget om elprisstöd till kommuner och regioner godkänns. I prognosen ingår att kommunen erhåller elprisstöd.

- varav skatter och bidrag

Verksamhet, tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Skatter och inkomstutjämnning inkl slutavräkning	-2 445 438	-2 424 502	20 936	-2 213 407
Regleringsbidrag	-92 767	-62 093	30 674	-113 482
Övrig utjämnning	-114 000	-121 210	-7 210	-123 652
Nettokostnad	-2 652 205	-2 607 805	44 400	-2 450 541

Skatteunderlagsprognosen i cirkulär 23:20 (april) från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) visar på ett överskott och det beror på att skatteunderlaget har utvecklats mer positivt 2023 än den prognos från april 2022 som budgeten är baserad på.

Politisk organisation

Verksamhet, tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Politisk organisation	14 018	14 018	0	15 752
Nettokostnad	14 018	14 018	0	15 752

Inga avvikelser prognostiseras.

Medelsförvaltning

Sammanfattning

Kommunens finanspolicy anger att förvaltningen tertialvis skall lämna rapport till kommunstyrelsen avseende medelsförvaltningen för koncernen. Härryda kommun, Härryda Energi AB (HEAB) och Härryda Vatten och Avfall AB (HVAAB) har ett gemensamt företagskonto, vilket innebär att man kan använda likviditeten inom hela koncernen. Kontot administreras av kommunen och har en sammanlagd kredit på 200 mkr gentemot banken. Denna kredit är outnyttjad.

Kommunen har vid första tertialet ingen långfristig skuld hos Kommuninvest eller andra kreditinstitut då dessa amorterades under 2022.

Kommunen har gått i borgen för HEAB:s långfristiga sammanlagda upplåning på 210 mkr, samt för HVAAB:s lån på 600 mnkr. Utöver långfristiga lån utnyttjar HVAAB en intern kredit inom koncernkontot för att finansiera den pågående utbyggnaden av VA-nätet. Vid behov nyttjar även HEAB denna möjlighet.

Koncernen har 810 mnkr i långfristig upplåning med en snittränta på 1,83%. Under perioden 2023-01-01—2023-03-31 har finanspolicyn följts. Förvaltningen ser inget skäl till att avvikelser skall uppstå under resten av året på koncernnivå.

Finansieringsrisker koncernen

Finanspolicyn anger avseende kapitalbindningen att samtliga lån skall kunna betalas tillbaka inom 15 år utan extra kostnad och att högst 50 % av lånestocken får förfalla till betalning under den närmaste 12-månadersperioden. Högst 75 % av lånestocken får räntejusteras varje 12-månadersperiod och för kommande perioder begränsas möjligheten till räntejustering till som mest 50 % under en tvåårsperiod.

Koncernen har en längre kapitalbindning än vad policyn anger som lägsta nivå, samtidigt som samtliga lån kan betalas tillbaka inom 15 år. Eftersom bedömningen är att kapitalet kommer att behövas under överskådlig tid är strävan ha en relativt lång kapitalbindning och att därigenom inte riskera i att hamna i en akut kapitalbrist. I ett läge där man har ett visst likviditetsöverskott innebär det dock en begränsning av flexibiliteten

Övrigt

Samtliga lån i koncernen är upptagna hos Kommuninvest och enbart i svensk valuta. Inga finansiella instrument har använts.

Kommunstyrelsen

Mål

Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

Finansiella mål

Politiskt prioriterade områden		Prognos 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Soliditeten ökar med en procentenhet per år	Förändring av soliditet	-1	11	12	1
	Soliditet, rullande fyra	5,75	6,5	3,8	1
Resultatet är 2,5 procent av skatter och bidrag	Resultatets andel av skatter och bidrag	2,9	12,2	12,2	11,4
	Resultatandel, rullande fyra	9,7	10,3	7,6	5,8

Soliditeten ökar med en procentenhet per år

Det finansiella målet "soliditeten ökar med en procentenhet per år" beräknas uppnås med god marginal sett under en fyraårsperiod. Med nuvarande prognos för 2023 sjunker däremot soliditeten med 1 procentenhet jämfört med bokslut 2022. Soliditeten kommer troligtvis förbättras vid nästa prognos då exploateringsresultat ingår och investeringsprognosen blir säkrare.

Resultatet är 2,5 procent av skatter och bidrag

Resultatet för 2023 prognostiseras till 77 mnkr och uppgår till 2,9 procent av skatter och bidrag. Detta är högre än målsättningen 2,5 procent vilket betyder att målet nås både för det enskilda året och sett över en rullande fyraårsperiod.

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023 (nämndsövergripande)

- De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag
- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun
- Vi skall våga pröva nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda
- Bevara och utveckla fler områden för naturnära rekreation
- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka

Uppföljning

- De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag

Båda de finansiella målen nås sett ur ett fyraårsperspektiv. Däremot nås inte soliditetsmålet för det enskilda året 2023. Soliditeten prognostiseras minska med cirka en procentenhet jämfört med 2022.

- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun
- Vi skall våga pröva nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda
- Bevara och utveckla fler områden för naturnära rekreation

Tidskriften Aktuell hållbarhet presenterar en årlig ranking där landets miljöbästa kommun utses. Rankingens baseras på en rad nyckeltal och statistik, data inhämtas bland annat från Vattenmyndigheten, Boverket, nationella emissionsdatabasen, Kolada, Insikt, Avfall Sverige samt Djurens Rätt. Dessutom svarar kommunerna på en årlig enkät om sitt miljöarbete, frågorna i enkäten är inte helt desamma mellan åren utan varierar något. Förvaltningen har skickat in svaren på årets enkät i april, rankingen presenteras preliminärt i juni.

Miljöarbetet fortgår enligt tidigare plan, till exempel arbetet med fossiloberoende kommun till 2030, satsningen på minskat matsvinn och klimatsmart mat samt arbetet för att fasa ut kemikalier ur verksamheterna. Därtill är verksamheterna inom sektorn teknik- och förvaltningsstöd miljödiplomerade vilket lägger en stark grund. För att ytterligare intensifiera och fokusera arbetet upprättas för närvarande en gemensam plan för hur miljöarbetet kan förstärkas inom samtliga sektorer för att kunna uppnå målet om att bli landets miljöbästa kommun.

Det hållbarhetsstrategiska programmet för kommunen väntas beslutas i kommunfullmäktige under våren. Programmet beskriver bland annat innovation och samverkan som två bärande verktyg för att lyckas med de högt ställda mål som programmet inrymmer. I genomförandet av programmet kommer nytänkande och bred delaktighet vara centralt.

Ett exempel på nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda är arbetet med cirkulära möbelflöden som har etablerats i förvaltningen under 2022 och under 2023 förs från projektform till att vara en del i ordinarie verksamhet. Hittills har 1189 möbler cirkulerats och 248 möbler har renoverats via snickeriet inom Härryda Framtid. Uppskattningsvis har cirkulerade möbler ersatt nyinköp med 550 tkr och en uppskattning av minskad klimatpåverkan beräknat på 2022 års resultat är 6300 kg koldioxidekvivalenter (CO₂e).

Arbetet med framtagandet av ny skogsbruksplan är påbörjat efter en dialog med politiken vad den ska innehålla. När inventeringen av kommunens skog är gjord kommer arbetet att presenteras för politiken som får sätta mål för respektive område och hur området ska skötas, för att bl.a. möjliggöra för kommuninvånarens tillgång till skogen för rekreation.

- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka

Trygghetsskapande områdesbevakning sker av väktare samt ordningsvakter och närvaron förstärks vid behov. Samverkan och utbyte av lägesbilder sker löpande med polismyndigheten för effektiva insatser och god närvaro.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Kommunledning och stödfunktionerna	142 216	172 666	30 450	139 575
Samhällsbyggnad	91 306	91 806	500	105 054
Teknik- och förvaltningsstöd	62 821	59 284	-3 537	38 979
Slutredovisning av exploatering samt gatukostnadsersättning	0	0	0	-96 662
Nettokostnad	296 343	323 756	27 413	186 946

Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamheter prognostiseras till 296 mnkr, vilket avviker positivt med 27,4 mnkr jämfört med budget. 21,1 mnkr av överskottet beror på att kommunstyrelsens reserv och de extra resurser som tillskötts nämnden i kommunfullmäktiges decemberbudget lyfts fram som ett överskott i väntan på politiska beslut. 2 mnkr avser extra resurs till kompetensutveckling och resterande 19,1 motsvarar kommunstyrelsens reserv.

Kostnader för friskvårdsbidrag och den kommungemensamma utvecklingsresursen beräknas inte användas fullt ut och bidrar ytterligare till kommunledning och stödfunktionernas överskott.

Teknik och förvaltningsstöd prognostiserar en negativ avvikelse om 3,5 mnkr och det beror bland annat av stigande priser för fjärrvärme, vatten och avlopp samt återvinning. Kostnader för skadegörelse har ökat och livsmedelspriserna påverkas av inflationen vilket gör att måltidsverksamheten prognostiserar underskott.

Samhällsbyggnad visar ett mindre överskott.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Kommunledning och stödfunktionerna	2 146	2 146	0	0
Samhällsbyggnad	46 348	137 848	91 500	78 642
Teknik- och förvaltningsstöd	199 105	213 324	14 219	55 477
Nettoutgift	247 599	353 318	105 719	134 119

Kommunstyrelsen visar ett överskott om 106 mnkr vilket beror på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt till följd av överklagande och vidare utredningar.

Kommunledning och stödfunktioner

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Personalomsättningen skall minska
- Personalens arbetsmiljö skall förbättras

Uppföljning

Vi ser att den totala personalomsättningen för förvaltningen under årets första tre månader är marginellt lägre än motsvarande period föregående år. För den yrkesgrupp inom förvaltningen som under år 2022 hade den högst rapporterade personalomsättningen, har det skapats en handlingsplan för olika arbetsmiljöinsatser. Arbetsmiljöinsatser pågår även löpande inom förvaltningens övriga verksamheter. Det centrala målet som är i fokus till nästa medarbetarenkät kommer att följas upp när resultatet av enkäten finns tillgängligt under hösten.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	45 850	75 200	29 350	46 426
Ekonomi och Upphandling	21 695	21 695	0	22 289
Personal	34 669	36 069	1 400	31 553
Utvecklingsfunktionen	40 002	39 702	-300	39 307
Nettokostnad	142 216	172 666	30 450	139 575

Totalt visar kommunledning och stödfunktionerna ett överskott om 30,5 mnkr. Av dessa utgörs totalt 21,1 mnkr, från kommunstyrelsens reserv och fördelning av decemberbudget.

Inom Ledning budgeteras anslaget för kommunstyrelsens reserv och eftersom det i dagsläget inte finns något beslut att ianspråkta resursen bidrar det med 19,1 mnkr till överskottet. I ovanstående ingår Råda Säteri reserven om 2,7 mnkr. Medlen syftar till att täcka upp för ett eventuellt scenario efter renovering av mangårdsbyggnaden där hyresintäkter helt uteblir.

Kommunledning lämnar vidare även överskott om 6,8 mnkr utav 8,9 mnkr budgeterade, från utvecklingsresursen. Verksamheten har prognostiserat att förbruka 2,1 mnkr varav 1,45 mnkr är till insatser inom digitalisering.

Friskvårdsbidraget har en totalbudget på totalt 9,0 mnkr men förväntas ge ett överskott om 4 mnkr.

Personal redovisar en positiv avvikelse om 1,4 mnkr. Det beror delvis på att det centrala anslaget för kompetensutveckling då kommunstyrelsen i dagsläget inte tagit beslut om uppdraget. Av totalt budgeterade 5,0 mnkr förväntas därmed 3,0 mnkr förbrukas. Utöver detta har bemanningsenheten högre hyreskostnader än budgeterat, vilket genererar ett underskott om 0,4 mnkr. Dessa kommer att vara justerade till 2024.

Utvecklingsfunktionen prognostiserar en negativ avvikelse om 0,3 mnkr. Det förklaras främst av att hyreskostnaden för Råda Säteri inte fullt ut varit inkluderad i 2023 års budget, vilket kommer att justeras till 2024. Vidare har utvecklingsfunktionen fortsättningsvis ökade kostnader för licensavgifter samt kostnader för utveckling och uppdateringar av befintliga system, t ex det förvaltningsgemensamma ärendehanteringssystemet. Detta underskott kan dock balanseras via vakanser, lägre bemanning, under en viss tid.

Ekonomi och upphandling prognostiserar ingen avvikelse.

Sektor för samhällsbyggnad

Mål

Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Fler samhällsutvecklingsprojekt skall styras av ett hållbarhetsfokus med utgångspunkt i agenda 2030.
- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

- Fler samhällsutvecklingsprojekt skall styras av ett hållbarhetsfokus med utgångspunkt i agenda 2030.

Under 2023 avser sektorn, tillsammans med Utvecklingsfunktionen, att lägga grunden för ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete genom att kartlägga och utvärdera vilka steg som kan tas under året, samtidigt som man även fokuserar på det långa perspektivet genom att formulera en målbild och plan för framtida arbete med miljö- och klimatfrågor. En konkret åtgärd framåt är omhändertagande av strategiskt arbete med klimatanpassning på sektorn. Under året ska grunden läggas för hur detta uppdrag ska formos och omhändertas. Vidare planerar sektorn att samarbeta med Agenda 2030-teamet för att tydliggöra hur man avser att arbeta strategiskt med biologisk mångfald. Genom detta arbete kommer det kommunövergripande miljö- och klimatarbetet att stärkas och sektorn bidra till en mer hållbar framtid i Härryda kommun.

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Den tjänsteperson på trafikverksamheten som arbetar med skadegörelse och klottersanering har sagt upp sig. Därför har fokus varit på att snabbt rekrytera en ny person till tjänsten. Målet är att personen kan börja arbeta i maj. Väl på plats är planen att denna nya tjänsteperson ska delta på avstämningsmöten med fastighet, säkerhetsfunktionen och UKF för att vi på så vis ska minska skadegörelsen runt kommuns skolor både under och efter verksamhetstid.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning, utveckling och verksamhetsstöd inkl Kommunekolog	13 415	14 265	850	10 353
Mark och exploatering	5 295	5 695	400	8 085
Plan	-5 547	-6 047	-500	1 790
Bygglov	701	701	0	1 721
Trafik	72 659	72 659	0	77 722
Miljö och Hälsoskydd	4 783	4 533	-250	5 383
Nettokostnad	91 306	91 806	500	105 054

Sektorns marsprognos för 2023 är 91,3 mnkr. Det är en positiv avvikelse mot budget på totalt 0,5 mnkr. Det råder dock stor osäkerhet kring hela sektorns intäktsmöjligheter och en generell återhållsamhet och kostnadsbevakning krävs inom samtliga verksamheter under året.

Ledning och administration redovisar ett nettoöverskott om totalt 0,8 mnkr. Utveckling och verksamhetsstöd visar ett underskott om 1,4 mnkr som till stor del beror på att verksamhetens intäktsbudget inte balanserats ut mellan sektorns alla verksamhetsområden efter det att VA-verksamheten bolagiserades samt en prioriterad men inte finansierad satsning på bredbandssamordning. Underskottet kompenseras framförallt av ett ramtillskott om totalt 2 mnkr för arbete med klimatanpassning och ny översiktsplan, där arbetet till största del kommer hanteras under 2023 med hjälp av befintliga resurser. Övriga åtgärder som planeras är att minska på stöd- och ledningsresurserna med 0,3 mnkr.

Mark- och exploateringsverksamheten (MEX) prognostiserar en positiv avvikelse om 0,4 mnkr som framförallt handlar om en oväntad intäkt från IP-Only i och med kommunens bredbandsavtal. MEX-verksamheten har dock fortsatt höga konsultkostnader som till viss del vägs upp av lägre personalkostnader pga av vakanser. Försök att rekrytera in mark- och exploateringsresurser kommer påbörjas under året och förhoppningsvis minska behovet av externa konsulter och även skapa bättre förutsättningar att generera intäkter. I dagsläget är det dock svårt att prognostisera verksamhetens intäkter framförallt för att de påverkas direkt av marknaden och den rådande konjunkturen. Exploatörernas vilja och förmåga att skapa framdrift i pågående och planerade projekt är avgörande för möjligheterna till att få in intäkter.

Plan och bygglov prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr. Verksamheten har samma svårigheter som MEX-verksamheten att prognostisera intäkterna i den rådande konjunkturen. Intäkter i form av planavgifter är delvis kopplade till när en detaljplan vinner laga kraft vilket i sig skapar en osäkerhet i och med risken för bl.a. överklaganden. Bygglovsavgifter är på samma sätt svåra att prognostisera när konjunkturen talar för att byggnationstakten stannar av rejält i och med

stigande priser, räntor och minskande köpkraft. Trots konjunkturpåverkade intäkter inom både Plan och Bygg, prognosticeras en budget i relativ balans framförallt på grund av att plan- och bygglovsavgifterna från Catena beräknas komma in under våren 2023, istället för som tidigare prognosticerat under senare delen av 2022.

Trafikverksamheten prognostiserar en budget i balans. Dock fluktuerar en del avvikelser inom verksamheten. De pågående exploateringsprojekten har under våren inte varit i den fas som krävt personalresurser från trafikverksamheten, vilket gör att verksamheten visar ett underskott om 0,8 mnkr i intäkter jämfört med budget. Vidare prognostiserar verksamheten 1,0 mnkr i ökade personalkostnader än budgeterat samt ökade kostnader för vinterväghållning. I och med förskjutningar inom vissa investeringsprojekt förväntas kostnaderna för kapitaltjänst ge ett överskott om cirka 2,5 mnkr, vilket väger upp den totala prognosen för trafikverksamheten.

Miljö- och hälsoskydds verksamhet prognosticerar ett mindre underskott om 0,25 mnkr. Intäkter och kapacitet att utföra tillsyn hänger ihop och med en vakansgrad och vissa svårigheter att hitta rätt kompetens, minskar intäkterna. Åtgärder för att effektivisera tillsynsverksamheten samt skapa effektivare och mer transparanta faktureringsrutiner gentemot externa aktörer, kommer förhoppningsvis generera ett tillskott på intäktssidan från och med 2023 och framåt och balansera ut eventuella underskott jämfört budget.

Åtgärder

Sektorn har precis sjösatt en ny skedesindeldad organisation för kommunens samhällsbyggnad som är mer anpassad och robust och som bättre kan ta sig an de nya utmaningarna 2023 och framåt. Dels handlar det om nytt konjunkturläge och ny politik och dels handlar det om ny fas för kommunens enskilt största samhällsutvecklingsprojekt - utvecklingen av Landvetter Södra. I omorganisationen ingår bland annat att stärka kompetensen inom fysisk planering, renodla mark- och exploateringsuppdraget och öka digitaliseringstakten inom samhällsbyggnadsprocessen.

Med ett försämrat konjunkturläge och ökad risk för minskade intäkter kommer behovet av att se över sektorns generella kostnader och tillse en generell återhållsamhet inom samtliga verksamhetsområden. I och med att flera av sektorns verksamheter är taxefinansierade är det även viktigt att analysera och utvärdera gällande taxor och debiteringsmodeller. För att skapa en ekonomi i balans behöver fokus läggas på både kostnader och intäkter.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Miljö- och hälsoskydd	1 000	1 000	0	0
Trafik	44 432	135 733	91 301	78 505
Mark och exploatering	0	200	200	52
Plan och bygglov	715	715	0	85
Sektors ledning	200	200	0	0
Nettoutgift	46 347	137 848	91 501	78 642

Sektorns marsprognos för investeringarna är 46,3 mnkr jämfört mot budgeterade 137,8 mnkr. Avvikelsen på 91,5 mnkr beror främst på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt bland annat till följd av överklagande och behov av vidare utredningar.

Trafikverksamheten prognostiserar genomföra investeringar om 44,4 mnkr under 2023. Större projekt som är i slutskedet är gång- och cykelvägen vid Wendelsvägen-Gärdesområdet etapp 1, Viola Gråstens plats samt gång- och cykelväg vid Musikvägen.

De största enskilda projekten som pågår är Mölnlycke fabriker och dagvattenparken. Det är även inom ramen för dessa projekt som de största avvikelserna hittas i och med tidigare förseningar och förändringar på totalt cirka 44 mnkr. För projekt Mölnlycke fabriker planeras en upphandling av nästkommande etapp, Långängsvägen - och för dagvattenparken planeras en projekteringsstart under 2023 för kapacitetsåtgärder i södra delen av Mölndalsån och ut till Rådasjön.

Projektering pågår för projektet Bro-Stationsgatan, dock bedöms renoveringen inte hinna starta under 2023. Detaljplanen för Mölnlyckemotet är överklagad varför projektet Mölnlyckemotet kollektivtrafik prognostiseras starta först 2024. Gång- och cykelvägen Hällingsjö-Rävlanda bedöms inte heller kunna starta under 2023, då planerad byggnation av va-överföringsledning mellan orterna som var tänkt att samordnas med gc-vägen, eventuellt inte blir av. Nytt politiskt uppdrag kommer efterfrågas i det fall va-ledningen inte blir av och planerad byggstart skjuts då preliminärt fram till 2024-2025.

Miljö och hälsoskydd har med anledning av ett planerat inköp av nytt ärendehanteringssystem under 2023, avsatt en investering på 1 mnkr.

Sektor för teknik och förvaltningsstöd

Mål

Mål Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.
- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka
- Kommunens beredskapsförmåga ska öka
- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Säkerhet- och fastighetsfunktionen fortsätter sitt uppdrag med att installera kameror på kommunens skolor. 5 skolor har i dagsläget kameror och ytterligare 5 fastigheter är färdigprojekterade för uppsättning av kameror. Installation av dessa beräknas ske under året. Målet är att kameraövervakningen ska bidra till att både skadegörelse och klotter minskar.

Dessutom har ett projekt startats upp mellan UKF och TOF som berör hanteringen av skadegörelse på våra skolor. Projektet handlar om att öka vuxennärvaron på våra skolor. All personal som rör sig på skolan ska ges förutsättningar och förhållningssätt för att kunna avbryta pågående skadegörare men framför allt för att prata med eleverna innan skadegörelsen uppstår.

- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka

Trygghetsskapande områdesbevakning sker av väktare samt ordningsvakter och närvaron förstärks vid behov. Samverkan och utbyte av lägesbilder sker löpande med polismyndigheten för effektiva insatser och god närvaro.

- Kommunens beredskapsförmåga ska öka
- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Arbetet med kommunens risk- och sårbarhetsanalys har inletts där Säkerhetsfunktionen samordnar arbetet genom utbildningar och workshops för chefer i sektorerna. Informationsinhämtning är genomförd och nu pågår sammanställning materialet. För att öka förvaltningens robusthet i praktiken kommer analysen mynna ut i sektorsspecifik kontinuitetsplanering.

Praktisk övning i radiokommunikation under störda förhållanden har genomförts med Frivilliga Radioorganisationen (FRO) och kommunen har idag goda förutsättningar för en robust kommunikation. Arbetet med stationär reservkraft på kommunens äldreboenden och trygghetspunkter pågår och beräknas slutföras stegvis under mandatperioden. Tre trygghetspunkter har försetts med trycksatt nödvatten och resterande installeras under året.

Kamerabevakning är i drift på fem skolor och tillstånd är sökt för ytterligare objekt. Säkerhetsfunktionen följer inrapporterad skadegörelse och justerar områdesbevakning utifrån aktuell lägesbild.

Ekonomi

Driftredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	4 475	4 575	100	4 402
Fastighet	1 117	-2 359	-3 476	12 761
IT	33 858	31 945	-1 913	5 360
Måltidsservice	7 391	5 743	-1 648	1 465
Service	8 542	9 884	1 342	8 768
Städservice	351	1 781	1 430	-83
Säkerhet	7 087	7 715	628	6 306
Nettokostnad	62 821	59 284	-3 537	38 979

Sektorn prognostiserar, inklusive åtgärder, ett underskott med 3,5 mnkr. Besparingsåtgärderna omfattar totalt ca 3,8 mnkr, se beskrivning under rubriken "Åtgärder" nedan.

Ledning beräknas redovisa ett mindre överskott på 0,1 mnkr då budgetanslaget för "fossiloberoende förvaltning" inte väntas nyttjas fullt ut.

För fastighetsfunktionen innebär marsprognosen en negativ budgetavvikelse med 3,5 mnkr. Kostnader för skadegörelse beräknas till 1,5 mnkr, vilket baseras på 2022 års utfall. Vidare prognostiseras högre kostnader än budgeterat för fjärrvärme, vatten och avfall samt återvinning till följd av kraftigt höjda priser. VA-priserna har höjts med 10 procent vilket innebär ett underskott med ca 0,5 mnkr. Kostnaderna för fjärrvärme väntas överstiga budget med 2,4 mnkr. Vakanta tjänster samt besparingsåtgärder enligt rubriken nedan, dämpar det totala underskottet för fastighetsfunktionen.

IT beräknas redovisa en negativ budgetavvikelse på 1,9 mnkr vilket förklaras av högre licenskostnader (2,7 mnkr högre än budget), främst i syfte att öka IT-säkerheten men det är också en följd av att Microsoft har höjt priserna. Underskottet hålls nere något genom att en vakant tjänst kommer att tillsättas först under hösten.

Stigande livsmedelspriser innebär ett prognostiserat underskott med 1,6 mnkr för

måltidsservice. Beräkningen baseras på en genomsnittlig prishöjning med 10 procent men denna prognos är osäker. Utan åtgärder hade underskottet till följd av stigande priser prognostiserats till det dubbla, se åtgärderna i rubriken nedan.

Service beräknar ett överskott på 1,3 mnkr vilket bland annat beror på en vakant tjänst som av besparingsskäl inte kommer att tillsättas i år. Se övriga åtgärder nedan.

Prognosen för städservice innebär en positiv budgetavvikelse med 1,4 mnkr vilket förklaras av marginalintäkter för utökade städuppdrag. Dessutom beräknas lägre personalkostnader då befintlig personal i viss utsträckning täcker upp vid frånvaro. En effektivisering har också genomförts genom städroboten i Wallenstam arena. Fördelaktig upphandling innebär dessutom lägre kostnader för fönsterputsning.

För säkerhet prognostiseras ett överskott med 0,6 mnkr som beror på att statsbidraget för krisberedskap och civilt försvar inte väntas användas fullt ut. Tidsförskjutning av reservkraftverk på grund av långa leveranstider bidrar också till överskottet. Dessutom kommer personalkostnaderna bli något lägre till följd av en tillfälligt vakant tjänst.

Åtgärder

Sektorn föreslår ett flertal besparingsåtgärder för att få ner det prognostiserade underskottet som bedöms bli 3,5 mnkr. Åtgärderna omfattar ca 3,8 mnkr men ett antal osäkerhetsfaktorer innebär att den bedömningen är ungefärlig.

För fastighet omfattar besparingarna att inga extrabeställningar av grönyteskötsel genomförs, t.ex. inga extra beskärningar av träd, buskar och sly vilket inte ingår i det grundläggande avtalet för grönyteskötsel. Detta väntas innebära klagomål från kommunens verksamheter samt från invånare. Även uppskjutning av filterbyten omfattas av åtgärderna, vilket dock leder till en högre energiåtgång. Det beräknas ändå innebära en nettobesparing. Åtgärderna inom fastighetsfunktionen bedöms innebära sänkta kostnader med totalt 1,1 mnkr.

Inga åtgärder föreslås för IT-funktionen då vikten av en stark IT-säkerhet samt utveckling för att möjliggöra fortsatt digitalisering bedöms vara överordnad den besparing som exempelvis sänkta konsultkostnader och uppskjutning av utbyte av klientdatorer kan innebära.

Besparingsåtgärderna för måltidsservice beräknas innebära sänkta kostnader med 1,5 mnkr. De omfattar framför allt kombinationstjänster mellan städ- och måltidspersonal samt ytterligare minskning av matsvinnet. Kombinationstjänster innebär en ökad sårbarhet vid t.ex. sjukfrånvaro.

Inom servicefunktionen omfattar besparingsåtgärderna bland annat en reducering av antalet bilar i bilpoolen samt att kommunens bilar byts ut ett år senare än planerat. En följd av att ha kvar äldre bilar längre är att de kräver fler reparationer. Åtgärden kan innebära att övergången till fossilfria bilar förskjuts framåt. En ytterligare besparing inom servicefunktionen innebär att tillsättning av en vakant tjänst, inom enheten mark och anläggningar, skjuts upp till år 2025. Konsekvenserna av detta innebär en ökad underhållsskuld för kommunens

fritidsanläggningar. För övrigt blir kapitalkostnaderna lägre på grund av fördelaktiga upphandlingar samt mindre omfattande nyinvesteringar än tidigare, En anpassning görs också inom ramen för kommunens husansvarige. Sammanfattningsvis innebär besparingsåtgärderna för servicefunktionen en beräknad kostnadsminskning med 1,2 mnkr.

Investeringsredovisning

tkr	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	100	100	0	82
Fastighet	178 921	200 096	21 175	39 705
IT	5 650	5 650	0	3 441
Måltidsservice	750	750	0	453
Service	12 764	6 028	-6 736	10 567
Städservice	700	700	0	529
Säkerhet	220	0	-220	700
Nettoutgift	199 105	213 324	14 219	55 477

Sektorns investeringar prognostiseras till 199,1 mnkr vilket motsvarar ett överskott på 14,2 mnkr. Avvikelsen beror i huvudsak på tidsförskjutningar när det gäller ombyggnad av Hulebäcksgymnasiets kök samt nybyggnad av omklädningspaviljong. För ombyggnad av köket beviljades bygglov senare än planerat och för omklädningspaviljongen beräknas endast utgifter för markundersökningar i år.

Underskottet på 6,7 mnkr inom servicefunktionen beror på tidigareläggning av byte/upprustning av konstgräs vid Djupedal enligt KS beslut. Projektet är enligt gällande plan budgeterad till år 2024 till ett belopp på 7 mnkr men prognosen är 6 mnkr till följd av fördelaktig upphandling. Dessutom tillkommer, utöver budget, investeringar i laddinfrastruktur i Mölnlycke för kommunens fordon, även detta enligt KS beslut.

För säkerhet prognostiseras ett mindre underskott vilket beror på återstående investeringar i anslutningspunkter för trycksatt nödvatten enligt KS beslut om att öka kommunens beredskapsförmåga.